

ΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΤΟΥ ΖΕΥΓΑΡΙΟΥ.

του Κωνσταντίνου Γανωτή, Φιλολόγου - Συγγραφέως

Ἡ πιὸ τρυφερὴ καὶ εὐαίσθητη σχέσηὶ στὴ ζωὴ εἶναι ἡ σχέσηὶ τοῦ ζευγαριοῦ. Κι αὐτὴ ἡ σχέσηὶ ἔχει ἓνα στόχο, πὸν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν πεῖ καὶ προορισμό· ὁ προορισμὸς τοῦ εἶναι νὰ γίνουν ἓνα σῶμα μὲ δύο πρόσωπα, δηλαδὴ νὰ πραγματώσουν τὴν τέλεια ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ὄντοτητα “ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαιρέτως”, ὅπως λέμε γιὰ τὰ τρία πρόσωπα-ὑποστάσεις τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Καὶ ὅσο τρυφερή, μεγαλειώδης, κεφαλαιώδους σημασίας γιὰ τὴν πραγμάτωση τοῦ προορισμοῦ καὶ γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι αὐτὴ ἡ σχέσηὶ, τόσο εὐαίσθητη εἶναι σὲ ἐξωτερικοὺς ἀλλὰ καὶ σὲ ἐσωτερικοὺς πειρασμούς. Βλέπομε ἄλλωστε πόσες ἀποτυχημένες ἀπόπειρες κάνουν οἱ νέοι, γιὰ νὰ πετύχουν μιὰ καλὴ σχέσηὶ, πόσο βασανίζονται καὶ πληγώνονται συχνὰ ἀπὸ τὶς ἀποτυχίες καὶ διαψεύσεις· καὶ ἡ σχέσηὶ κινδυνεύει νὰ διαφθαρεῖ καὶ διαλύεται πολὺ συχνά. Ὅλες αὐτὲς τὶς δυσκολίες, ἐμπόδια, ἀντιπάλους τοῦ ζευγαριοῦ στὴν πραγμάτωση τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἄς τὰ ὀνομάσουμε ἐχθροὺς τοῦ ζευγαριοῦ καὶ πρῶτα ἄς τοὺς ἐπισημάνουμε αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς.

Ὁ πρῶτος ἐχθρὸς τοῦ ζευγαριοῦ εἶναι ἡ ἴδια ἡ σφοδρότητα τοῦ συναισθήματος, πὸν τοὺς κυριεύει. Αὐτὴ ἡ σφοδρότητα τοὺς κάνει τολμηροὺς καὶ συχνὰ καυχῶνται γι’αὐτό. Στὴν πράξη ὅμως αὐτὴ ἡ σφοδρότητα ἀποδεικνύεται συνήθως σεξουαλικὴ καὶ αὐτὸ ξεστολίζει τὸν ἔρωτα ἀπὸ τὰ ψυχολογικὰ καὶ ἠθικὰ του στολίδια καὶ τὸν κατεβάζει στοὺς τρόπους τῆς πορνείας. Τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἔρωτα ἀντιμάχεται τὴν πορνεία. Ἡ

προσπάθεια και ή έπιτυχία του ζευγαριού να έλέγξει τις έντονες έπιθυμίες εΐναι ή δόξα και ή άλληλοεκτίμησή τους.

Ή άνεξέλεγκτη έρωτική όρμη πριν από τόν γάμο κυρίως αλλά και μετά τόν γάμο άποτελεΐ ένδειξη τούλάχιστον τής πορνικής έμπειρίας τών νέων πριν να γνωριστούν. Έτσι ό άγώνας να συντηρήσουν οί δύο νέοι τόν ύψηλό επίπεδο τής σχέσης τους τούς γεμίζει άξιοπρέπεια και βαθαίνει τόν έρωτά τους.

Ό άλλος έχθρός του ζευγαριού μπορεί να εΐναι οί συγγενείς τους, κυρίως οί γονείς. Μπορεί να φέρνουν έμπόδια στη σχέση του ζευγαριού, έπειδή φοβούνται για τήν άνωριμότητά τους, που δέν βοηθάει στη σωστή έπιλογή. Οί γονείς συνήθως λογαριάζουν τή σχέση τών παιδιών τους με κριτήρια οίκονομικά και έπαγγελματικά. Δέν μπορούν ή και δέν θέλουν να εκτιμήσουν τή δυναμική του έρωτα, έπειδή πολύ συχνά ό δικός τους νεανικός έρωτας έχει ήδη υποβιβαστεί σε μιá πεζή συμβίωση. Άλλοτε πάλι κάποιον ένήλικον συγγενείον φθονούν τή νεανικότητα του ζευγαριού, έπειδή οί ίδιοι τήν έχουν χάσει.

Ό έπόμενος έχθρός του ζευγαριού εΐναι ή ματαιοδοξία. ή ματαιοδοξία που χαρακτηρίζει κυρίως τή σχέση του ζευγαριού για τόν γύρω κόσμο του, συχνά όμως και μεταξύ τους. Προσπαθούν να δείξουν στους γύρω τήν άλαζονεία του πλούτου, τήν έξωτερική τους εμφάνιση και με-ταξύ τους τά σωματικά και ψυχολογικά τους προτερήματα ή και τήν οίκονομική τους έπιφάνεια. Όλ' αυτά γίνονται εις βάρος του έρωτα, άπο-τελούν έναν άλλον έρωτα, που τραβάει τόν ζευγάρι τόν έναν μακριά άπ' τόν άλλον.

Ό άλλος έχθρός του ζευγαριού, ό πιό μεγάλος άπ' όλους εΐναι ή έλλειψη έρωτικής κατήχησης. Δέν έχουν κατηχηθεί οί νέοι μας ότι τόν έρωτα και τή σχέση τους τά δημιούργησε ό Θεός κατά τή δημιουργία του κόσμου ή μάλλον κατά τήν πλάση του άνθρώπου. Άρα μόνο με τήν εύλογία του δημιουργού τους λειτουργούν σωστά και συντηρούνται. Τότε μόνο δίνουν τή μέγιστη εύτυχία στο ζευγάρι (έκκλησιαστικά αυτό λέγεται άνάπαυση) και συγχρόνως συντηρεί και βελτιώνει τις σχέσεις του ζευγαριού με όλα τά άλλα κεφάλαια τής ζωής. Τέτοια κεφάλαια εΐναι ή στοργή προς τούς γονείς και τά δικά τους τέκνα, ή έκκλησιαστική ζωή, ή φιλανθρωπία, ό πατριωτισμός, ή καλλιέργεια του πολιτισμού και άλλα τέτοια.

Εΐναι βαθιά συγκινητικό τόν συχνά τότε έπαναλαμβανόμενο γεγονός, που άναφέρει ό Σολτζενίτσιν στο μνημειώδες έργο του " Άρχιπέλαγος Γκουλάκ " με τις γυναΐκες τών φυλακισμένων στις Σταλινικές φυλακές τής Σοβιετικής Ένωσης. Εΐχαν έπισκεπτήριο μιá φορά τόν χρόνο για 15 λεπτά κι έμάζευαν οί γυναΐκες με χΐλια βάσανα καπίκι-καπίκι τά λεφτά για τόν

είσιτήριο, για να πᾶνε χιλιάδες λεῦγες μακριά, για να ἴδοῦν τὸν ἄνθρωπό τους μιὰ φορὰ τὸ χρόνο. Κι ἐτοίμαζαν τὰ λόγια ποὺ θὰ τοὺς ἔλεγαν καὶ τὶς πληροφορίες γιὰ τὴ ζωὴ τῆς οἰκογένειάς τους. Κι ὅταν ἔφτανε ἡ συνάντηση τῶν 15 λεπτῶν καὶ ἀντίκρυζαν τὸ πρόσωπο τοῦ ἀγαπημένου τους πίσω ἀπὸ μιὰ χοντρή σίτα, δὲν ἔβρισκαν τὰ λόγια ποὺ εἶχαν ἐτοιμάσει, γιὰ νὰ ποῦν, καὶ κοιτάζονταν οἱ ἀγαπημένοι σύζυγοι ἀμίλητοι γιὰ 15 λεπτά. Αὐτὴ ἦταν μιὰ πολὺ δυνατὴ ἐρωτικὴ συνάντηση.

Ἡ ἱερότητα τῆς συζυγικῆς σχέσης εἶναι αὐτό, ποὺ κάνει τὴ συζυγία εἰκονισμὸ τῆς Ἁγίας Τριάδος. Στὴν ἐποχὴ μας μὲ τὸ σπάσιμο ὄλων τῶν τρόπων τῆς ἱερότητας, ὁ ἔρωτας καὶ ἡ συζυγία μοιάζουν πολὺ μὲ τὴν πορνεία κι ἔτσι ἀτονοῦν οἱ ἄλλες ἀνθρώπινες οἰκογενειακὲς καὶ κοινωνικὲς λειτουργίες καὶ τότε ἡ ζωὴ γίνεται μονοδιάστατη, σεξουαλικὴ καὶ ἀφόρητα πληκτικὴ. Οἱ ἄντρες κυρίως ἀλλὰ καὶ πολλὲς γυναῖκες βρίσκουν ἀνούσιο τὸ νόημα τοῦ ἔρωτα καὶ τὴ νόμιμη ἔγγαμη σχέση καὶ ἐπιδίδονται στὶς μοιχεῖες καὶ στὶς πορνεῖες, γιὰ νὰ ἔχει ἡ ἐρωτικὴ σχέση κάτι τὸ περιέργο καὶ κάτι ποὺ νὰ χρωματίζεται ἀπὸ τὴν αἴσθησι τῆς ἀμαρτίας, γιὰτι ἔτσι λένε ὅτι πολεμεῖται ἡ πληκτικότητα τῆς νόμιμης σχέσης. Ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ, βλέπετε, συνήθισαν οἱ ἄνθρωποι νὰ συνδυάζουν τὸν ἔρωτα μὲ τὴν πορνεία καὶ νὰ ἀγνοοῦν τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ· καὶ κουβαλοῦν ὕστερα αὐτὴν τὴν προκατάληψη στὴ ζωὴ τους.

Ἄλλο κακό, ποὺ βλάπτει τὴ σχέση τοῦ ζευγαριοῦ, εἶναι ἡ δικαιοσύνη. Ἐνῶ εἶναι τὸ κυριότερο αἶτιο, ποὺ ἐπικαλοῦνται στὰ διαζύγια οἱ ἄνθρωποι, δὲν ἀφίνει ὑποψία πὼς εἶναι κακὸ πρᾶγμα ἡ δικαιοσύνη, ὅπως τὴν κληρονομήσαμε ἀπὸ τοὺς προγόνους μας. Αὐτὴ ἡ κοσμικοῦ τύπου δικαιοσύνη, ποὺ πρυτάνευε στοὺς πρὸ Χριστοῦ προγόνους μας καὶ πρυτανεύει στοὺς χωρὶς Χριστὸ συνανθρώπους μας, δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν ἐκ-δίκησι. Καὶ τὸ πρῶτο ποὺ θυσιάζουμε μπροστὰ στὸ βωμὸ τῆς “θεᾶς-Δίκης” εἶναι ἡ ἀγάπη.

Ὁ πολιτισμὸς μὲ τὴν ἀλαζονεία του φθείρει τὶς προσωπικὲς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων· ὁ καθένας στὴν προσπάθειά του νὰ ἀποσπάσει ὅσο γίνεται μεγαλύτερο κομμάτι ὠφέλειας ἀπὸ τὰ προσόντα τοῦ πολιτισμοῦ, βλέπει τοὺς ἄλλους σὰν ἄτομα καὶ μάλιστα ἄτομα ἀντίπαλα καὶ πολεμᾷ μὲ ὅποιονδήποτε θὰ σταθεῖ μπροστὰ του, γιὰ νὰ τοῦ στερήσει κάτι. Μὲ αὐτὴν τὴν ἀλαζονεία οἱ νέοι, ποὺ φτάνουν στὸ ζευγάρωμα, δὲν μποροῦν νὰ ἴδοῦν τὸ πρόσωπο τοῦ ἄλλου. Ἔτσι ἐπιδιώκουν ἀπλῶς καὶ μόνο νὰ ἀντλήσουν κάποια ἡδονὴ ἀπὸ τὴ σχέση τους καὶ ὁ “ἄλλος” μᾶς ἐνδιαφέρει τόσο χρόνο, ὅσο διαρκεῖ ἡ προσφερόμενη ἡδονή. Πέραν ἀπ’

αυτήν τὴν ἡδονὴν ὑπάρχουν μόνο οἱ δυναμικὲς σχέσεις, οἱ διαξιφισμοὶ τῶν συμφερόντων.

Ἡ ἐκδίκηση καὶ ἡ διεκδίκηση, ὅταν μπαίνουν στὶς σχέσεις τοῦ ζευγαριοῦ, πράγματι σκοτώνουν τὸν ἔρωτα καὶ κάνουν τὴ σχέση τους ἀβίωτη. Καὶ πάλι τὸ αἴτιο εἶναι ἡ ἀπουσία κατήχησης καὶ μάλιστα Ὁρθόδοξης κατήχησης. Μόνο ἡ Ὁρθόδοξη κατήχηση ὀνομάζει δικαιοσύνη τὴ συγχώρηση καὶ ἑναρμονίζει τὴ σχέση τοῦ ζευγαριοῦ μὲ τὴ συγκατάβαση τοῦ Θεοῦ στὶς ἀμαρτίες τῶν ἀνθρώπων. Γιὰ νὰ ζήσει τὸ ζευγάρι μέσα στὴν εὐτυχισμένη σχέση τοῦ γάμου, πρέπει νὰ γίνει ὁ καθένας ἀπέναντι στὸν ἄλλον ἕνα μηδέν. Τότε ὁ γάμος γίνεται ἄθλημα, μαρτυρικὸ ἄθλημα, καὶ τότε καταλαβαίνουμε γιατί στὸ χορὸ τοῦ Ἡσαΐα ἀκούγεται ἐκεῖνο τὸ ἀνεξήγητο : “Ἄγιοι Μάρτυρες οἱ καλῶς ἀθλήσαντες καὶ στεφανωθέντες. .”

Πολλὲς φορές μέσα στὴ ζωὴ τοῦ ζευγαριοῦ κυριαρχεῖ ἡ ἰδέα τῆς δικαιοσύνης ὅπως τὴν διατύπωσαν μὲ σαφήνεια οἱ ἀρχαῖοί μας πρόγονοι “ **οὗ ἂν κρατῆ τις, ἄρχει** ”, δηλαδή ὅπου ὑπερισχύει κανεὶς μὲ τὴ δύναμή του, ἐκεῖ ἀσκεῖ ἐξουσία. Κι ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι, πού ἔκαναν αὐτὸ τὸ λόγο, ὅτι αὐτὸ εἶναι πανάρχαιος νόμος, πού κι αὐτοὶ τὸν βρῆκαν νὰ ἰσχύει στὶς ἀνθρώπινες σχέσεις. Ἦταν δηλαδή τὸ φυσικὸ αὐτονόητο. Βέβαια μέσα στὸν Παράδεισο πρωτοακούστηκε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴ γυναῖκα “ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστροφή σου καὶ αὐτός σου κυριεύσει ”, αὐτὸ ὅμως ἦταν ἡ ποινὴ γιὰ τὴν παρακοή της · δὲν ἔπλασε ὁ Θεὸς τὴ γυναῖκα ἐξαρτημένη ἀπὸ τὸν ἄντρα της, ἡ ἀμαρτία ἔφερε αὐτὴ τὴ συνέπεια καὶ ἡ Ὁρθόδοξη κατήχηση ξέρει ὅτι ὀδεύουμε μὲ τὴν τελικὴ λύτρωση στὴν κατάργηση κάθε “ ἀρχῆς ” ἐκτὸς ἀπὸ τὴν “ ἀρχή ” τῆς ἀγάπης. Ἄρα καὶ κάθε ζευγάρι ὀφείλει νὰ κάνει τίς “ πρόβες ” του γιὰ τὴν τελικὴ του κατάληξη στοὺς λειμῶνες τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Πολύ συχνὰ σὲ περιπτώσεις διαζυγίων πού ἐμπλέκονται καὶ παιδιὰ, οἱ μητέρες μαυρίζουν τὴν εἰκόνα τοῦ πατέρα στὶς καρδιές τους καὶ ἐπικαλοῦνται γι’ αὐτὸ βέβαια τὴ δικαιοσύνη, πού ἀποδεικνύεται μάλιστα αὐταπόδεικτη εἰς βάρος τοῦ πατέρα μὲ τὴν ἀπουσία του. Ἔτσι τραυματίζεται βαρῶς ἡ εἰκόνα τοῦ πατέρα στὶς καρδιές τῶν παιδιῶν καὶ οἱ μητέρες δὲν ξέρουν ἢ δὲν λογαριάζουν τί κακὸ τοὺς κάνουν. Τὰ παιδιὰ ἀναζητοῦν πάντοτε τὸν πατέρα τους μέσα στὰ βάθη τῆς ψυχῆς τους, ὅποιος κι ἂν εἶναι στὴ συμπεριφορὰ του. Παρόμοια βέβαια ἀναζητοῦν καὶ τὴν εἰκόνα τῆς μάνας τους. Ἡ δικαιοσύνη ὅμως κάνει αὐτὸ τὸ ἔγκλημα νὰ γίνεται πραγματικότητα.

Ὁ διάβολος ζηλεύει τίς γυναῖκες, φοβᾶται τὴ χάρη, πού τοὺς ἔδωσε ὁ Θεὸς νὰ γεννοῦνε καὶ μάλιστα ἀπὸ τότε πού ἡ μάνα ἔγινε Θεοτόκος,

καὶ γι'αὐτὸ ὁ διάβολος καλλιεργεῖ τὰ “ ἄνθη ” τοῦ κακοῦ, ποὺ λέγονται ἐκτρώσεις. Στὶς περισσότερες περιπτώσεις πάνω στὴν ἀπόφαση τῆς ἔκτρωσης συμφωνεῖ τὸ ζευγάρι – ἴσως γιὰ πρώτη φορὰ στὴ σχέση τους - ἀλλὰ τί συμφωνία εἶναι αὐτή! Συμφωνία μιᾶς ἰσόβιας κόλασης. Ἀπὸ τότε οἱ χαρὲς τοῦ ἔρωτα εἶναι ἄχαρες καὶ νευρωτικές. Ὅλα τὰ ἐφηβικὰ ὄνειρα γιὰ τὸν ποιητικὸ ἔρωτα τσαλακώνονται. Ἡ διάλυση τῆς σχέσης γίνεται εὐκόλη καὶ ἀνακουφιστική. Φορτώνεται καὶ ὁ ἓνας καὶ ὁ ἄλλος τὶς ἐνοχές του, κρύβει τὴν πίκρα του, μεγιστοποιεῖ τὴν ἀπαξίωση τοῦ ἄλλου καὶ χωρίζουν τὰ βήματά τους. Αὐτὸ κι ἂν εἶναι ἐμπόδιο στὴ σχέση τοῦ ζευγαριοῦ ! Καὶ γι' αὐτὸ τὸ δυστύχημα ἐπιστρατεύει τὸ ζευγάρι τὸ ἐπιχείρημα τῆς δικαιοσύνης. Δικό μου τὸ σῶμα μαζί με τὸ ἔμβρυο, δική μου ὑπόθεση, δικαίωμά μου.

Καὶ ἡ λογικὴ εἶναι ἐχθρὸς τοῦ ζευγαριοῦ, ἡ λογικὴ ποὺ μάχεται τὴν πίστη στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὸ εἰσόδημά μας περνᾶμε ἴσα-ἴσα, λένε · με ἓνα παιδί πεθαίνουμε ἀπὸ τὴν πείνα. Ἡ ἀπόδειξη ἔρχεται με τὴν πρακτικὴ ἀριθμητικὴ. Ἡ πίστη, ἂν ὑπῆρχε, θὰ ἔλεγε : ὁ Θεὸς θὰ σᾶς θρέψει (Ἐπίρριψον ἐπὶ Κύριον τὴν μέριμνάν σου. . .) Ἐμένα μοῦ λές ; ! ἀπαντάει ὁ λογισμὸς τῆς τετραγωνικῆς λογικῆς, ποὺ κάνει τὸν γάμο οἰκιακὴ πορνεία.

Ὅταν πρωτοαντικρύζονται ἓνας νέος καὶ μία νέα κι αἰχμαλωτίζονται ὁ ἓνας ἀπὸ τὴ φυσιογνωμία τοῦ ἄλλου, ὅλο τὸ σύμπαν ἀναστατώνεται. Ὁ Θεὸς γεμίζει μπαούλα με προικιὰ καὶ βάζει ἑκατομμύρια καταθέσεις στὶς Τράπεζες τοῦ μέλλοντος γιὰ τὴν ἐπιβίωσή τους στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Τὴν ἴδια ὥρα ὁ διάβολος βγάζει περιπόλους στὰ μονοπάτια καὶ ναρκοθετεῖ τὰ περάσματα. Οἱ ἐρωτευμένοι τρέχουν σὰν χαζοὶ ἀνέμελοι στοὺς δρόμους. Οἱ ἐχθροὶ παραμονεύουν. Ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ὅμως πρέπει νὰ φυλάξουν τὰ γαμήλια δῶρα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ὀργανώσουν τὴν ἄμυνά τους με σοφία.

Γι'αὐτὸ λέμε ὅτι ἡ εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας με τὸ γάμο γεννάει τὸν ἔρωτα στὸ ζευγάρι. Τὸν γεννάει καὶ τὸν ἀσφαλίζει.

**Κωνσταντῖνος Γανωτής.
Δακτυλογράφηση & Φιλολογικὴ Ἐπιμέλεια
Αἰκατερίνη Κόρμαλη Γανωτῆ.**

Πηγή : <http://konstantinosganotis.gr/omilies-menou>.